

ÉPÍTŐK *Hírlevél*

ARÉV Baráti Kör Egyesület Kiadványa

V. évfolyam 5. szám (24) 2008. október

Megjelenik alkalmanként

MEGHÍVÓ

Az ARÉV Baráti Kör Egyesület a szokásokhoz híven az egyesület tagjai és a vállalat nyugdíjasai részére

KÖZÖS TALÁLKOZÓ^t szervez.

A találkozó helye: Székesfehérvár, VIDEOTON ÉTTEREM
(megközelíthető: 24,26,32 sz. autóbusszal)

Időpontja: 2008. november 15. szombat 11.00 óra

Kérjük fogadja el meghívásunkat, és tisztelje meg a találkozót és résztvevőit.

Kiss József
a Baráti Kör Egyesület elnöke

M e g h í v ó

Október 17-én látogatást szervezünk a Bory Várhoz,
a neves építményt szakértő vezető fogja részünkre bemutatni.

A helyszínre mindenki egyénileg jusson el (gépkocsi, autóbusz). Az autóbusszal utazók számára jelezzük, hogy a 32-es busszal a Kassai út és Vágújhelyi út kereszteződésében levő megállóhelyen kell leszállni, innen néhány 10 méter a Bory Vár.

Találkozó a helyszínen a Bory Vár előtt 14.30 órakor.

Ehhez autóbuszra a vasútállomásról 14.00 órakor induló 32-es járatra kell felszállni.

Belépődíj nyugdíjasoknak csoportosan 300.-Ft

A belépődíjat egy összegben fizetjük a pénztárnál. A látogatás ideje 1,5 óra körül lesz.

Várjuk tagjainkat és az érdeklődőket.

Ismét az archívumról

Legutóbb ott fejeztük be a történetet, hogy megalakult az Építőipari Szövetkezet. Az 1948-ban készült bővített névsorban már 48 tag neve olvasható. Kiemelnék pár nevet az ismertebbek közül: Skoda Lajos technikus, Stuber János, Abt József, Falvai Ferenc ácsok, Balogh István, Fuják Ferenc, Bencsik József, Király Ferenc, Mohácsi László, Lencsés Antal, Süveges Ferenc, P. Nagy István, László János kőművesek. Szakmai összetétel szerint egy asztalos, öt ács, egy tetőfedő, három festő és 38 kőműves alkotta a tagságot.

Eszembe jut, hogy a szak-szerelőipari kollégák néha viccesen, néha komolyan mondogatni szokták: Jó a kőműveseknek, mert a felső és középszintű vezetés őket támogatja, velük kivételeznek. Ez persze nem így volt, de ha mégis, inkább mi panaszkodhattunk volna, mert az évek múlásával a kőművesek aránya kárunkra módosult. Az alapításkor meglévő túlsúlyunk elveszett.

Érdekes olvasmány az 1949-es év végi leltár:

Akkoriban, de később is ez igen komoly és szigorúan ellenőrzött esemény volt. A raktári anyagok felcímkézve, homok, kavics prizmába rakva várta az ellenőroket. Nagyobb építkezéseken helyszínrajzot kellett készíteni a tárolt anyagokról.

A leltár fontosságát jellemzi, hogy az összesítő íveken a szakszervezet képviselőivel együtt hat aláírás szerepel. Felsorolok pár tételt, ami úgy gondolom jól jellemzi az akkori idöket:

tintatartó	26 db	3 Ft/db
tintásüveg	31 db	0,5 Ft/db
Lenin kép	3 db	50 Ft/db
Sztálin kép	1 db	50 Ft
Rákosi kép	3 db	50 Ft/db
golyóstoll	2 db	30 Ft/db
töltőtoll	1 db	30 Ft/db
szalmazsák	200 db	100.-Ft/db
dobfelszerelés	1 db	2000.-Ft/db
rumbatók	2 db	25 Ft/db
futball mez	15 db	40.-Ft/db
futball-labda bőrszj	30 db	1 Ft/db

Azt hiszem, ha minden hasonló vállalatnál volt 30 db focilabda bőrszj, és miért ne lett volna, ez is magyarázata az 50-es évek magasszintű labdarúgó eredményeinek.

A leltárösszesítés egy-két érdekes adata:

gépi berendezések:	20.000.-Ft
sportfelszerelés	15.000.-Ft
Munkásszálló eszközállomány	100.000.-Ft

Más kimutatások szerint már 1949-ben is jelentős volt a cég kintlévősége, ahogy azt akkor nevezték, hosszú volt az adósok névsora.

Egy kis kitérőt teszek az események felsorolásában és Fuják Feri bácsi már korábban idézett élettörténetéből kiemelném azokat az eseményeket, melyek jellemzőek az akkori idökre is.

A közlést ő is biztosan engedélyezné.

A két Munkáspárt egyesülése után a Megyei Pártbizottság oktatási osztályán dolgozik. 1950-ben segít megszervezni a Statisztikai Hivatal Fejér Megyei Szervezetét. Még ebben az évben az Építésiügyi Minisztérium főelőadója lesz. Innen Szekszárdra, majd Fehérvárra kerül a vállalat igazgatójának. 1950 és 54 között elvégzi a Gazdasági és Műszaki Akadémiát, üzemmérnöki diplomát kap.

Andráskay István, mint a vállalat főmérnöke instruktorként segíti a tanulásban. Az iskola elvégzése után műszaki beosztást kap a 2-es főépítésvezetőségen.

1956-ban a vállalati iparitanuló képzés felelőse lesz 1957-től személyzeti osztályvezető. Ebben a minőségében azt hiszem nagyon jól végezte munkáját, személyét általános tisztelet és megbecsülés övezte.

Én különösen sokat köszönhetek neki, segített abban is, hogy mint kiemelt munkákon alkalmazott műszaki dolgozó, felmentést kaphattam a honvédségi szolgálat alól, oly módon, hogy még katonaadót sem kellett fizetnem. Ez úton is köszönet érte.

De térjünk vissza a vállalati eseményekhez. A régi papírok, ahogy már jeleztük, csak igen hézagosan maradtak fenn. Egyik ilyen gyöngyszem, az 1947. szeptember 1-jén kelt 600 Ft-os értékű társzeker értékbecslés. A dokumentum aláírója Molnár Tibor építész, a korábbi városi főmérnök. Felmerült bennem, miért maradt meg pont ez a papír? Vettük, vagy eladtuk a szekeret? Kinek az érdeke volt megőrizni az értékbecslést? Az 50-es években nagy divat volt a munkaverseny, szinte minden jelesebb ünnep, a vezetők születésnapja, történelmi dátumok, más politikai események lehetőséget és persze kényszert jelentettek a versengésre.

Izgalmas lehetett pl. az 1951-52-es években a trösztök között meghirdetett verseny, a számviteli osztályok részére. Az értékelés pontozásos alapon történt, pl. a veszteség csökkenés 1 %-a után öt jó pont, a nyereség csökkenés 1 %-a után 20 pont levonás járt.

Sikerrel zárult a koreai műszakok ügye is, a szolidaritás jegyében született felajánlásokat általában 120 %-ra teljesítették. A brigádok munkahelyek építésvezetőségek között havi rendszerességgel történtek a kiértékelések. Nagyobb építkezéseken versenytáblán jelöltük az éppen aktuális sorrendet. Itt is, mint azóta mindig, a végzett munka mellett nagy jelentősége volt a kapcsolatépítésnek, ügyeskedésnek. A teljesítményt feladó művezető és az elszámolást végző normás óriási hatalommal és felelősséggel bírt. A verseny természetesen elismerésekkel is járt. 1951-ben kitüntették mások mellett Antal András, Arany Imre, és Babolcsai Lajos művezetőt és Gulyás József normaellenőrt. Az 1953-as versenyek eredményeképpen Dudás Sándor és Lencsés Antal művezető, Szántó István üzemvezető és ismét Gulyás József normaellenőr kapott kitüntetést. Innen is látható, hogy az ellenőrzés rendkívül fontos és elismert tevékenység volt azokban az években.

A következő ebben a témában utolsó visszaemlékezésben a vállalat történetének 1956-ig történő bemutatására teszek kísérletet.

Növekvő „ékkő” a belvárosban

Szeptember 12-én közösen néztük meg városunk egyik legújabb felújított és átadott épületét.

A HIEMER-FONT-KARAFFA épülettömb gyönyörűen felújított első ütemét a belváros ékkövének nevezte el a köznyelv. Aki látta a felújított barokk csodát, egész biztosan egyetértett ezzel. A norvég támogatással felújított II. ütemet „a város házá” ez év augusztusában vehettük birtokba.

2007. szeptemberében megkezdődött felújítási munka ez év júniusában fejeződött be. Ezt követően a berendezések, belsőépítészeti alkotások, dekorációk kerültek a helyükre.

A Kulturális és Örökségvédelmi Hivatal munkatársai, művészettörténészek, restaurátorok, tervezők, műszaki ellenőr, FETÉV-SZER KFT mint kivitelező közös munkájának eredményeként egy újabb „ékkő”-vel gyarapodott városunk.

A védett gesztenyefáról elnevezett gesztenyés udvar a szürke kőlap burkolatával, illusztrált középkori kútjával, a felújított kovácsoltvas kapujával mértéktartóan elegáns miliőt sugároz.

Az íves fedésű tornácra belépve, balról a középkori többszintes lakóház rusztikus kőfalai erő sugárzóan mutatják magukat. A pincszinten igen hangulatos világítású, ifjúsági klub készült a téglaboltozatú helyiségben. Reményeink szerint kedvelt helye lesz a használóknak.

A földszinten igen hangulatos vendéglátó helyiségek találhatóak. Készült még itt egy konyha egység, járulékos helyiségeivel, bemutatóterem, melyben a felújításkor előkerült értékek – köztük egy művesen faragott kő a korabeli bazilikából – valamint FOTO dokumentumok láthatók.

Az emeleti Justicia teremben feltárt freskótöredékek nem igazán adtak elegendő támpontot a restaurátorok számára, de a profi szakemberek itt is csodát műveltek. Ez a helyiség is a házasságkötés ceremóniáját szolgálja.

A középkori ház udvari végfala teljes magasságában feltárulkozik a házasságkötő terem üvegpadlóján át. Nem mindennapi műszaki megoldás, nem mindennapi látvány.

A házasságkötő teremben cca. hatszáz év építésze van jelen. Szólni kell még a II. és a leendő III. ütem közé beemelendő XXI. századi épületszárnyról, melynek építészeti megoldásai, a kivitel minősége példaértékűek.

Akik a szeptember 12-i helyszíni látogatáson velünk voltak, (közel százan) mindezt láthatták, hallhatták Igari Antal rendkívül adat-gazdag előadását és személyem, mint műszaki ellenőr tájékoztatóját.

Javasolom mindenkinek az „ékkő” megtekintését.

Kámán Béla

* A Munkácsy kiállításon jártunk

A tervezett programunk szerint szeptember 12-én a Hiemer ház látogatása után az Oskola utcai képtárban megtekintettük a Gyarmati Gabriella művészettörténész által rendezett Munkácsy Mihály képeit bemutató kiállítást.

A látható 35 kép szépen követi az 1844-ben született és 1900-ban Budapesten eltemetett nagy művész életművét. Minden kiállított festmény gyönyörű, a híres Krisztus trilógia: Krisztus Pilátus előtt, a Golgota és az Ecce homo előtanulmányából, részleteiből is láttunk képeket. A festmények V. Pákh Imre műgyűjtő segítségével köszönhetően kerültek Székesfehérvárra.

A művész életéről és munkásságáról szóló igényes kiadványt is kaptunk, tájékozódásunkat filmvetítés is segítette. A résztvevő 51 fő gazdag élményekkel távozott az Oskola utcából.

Megmutattuk magunkat – ARÉV-es CIVIL sátor a Fehérvári Vigasságokon

Szeptember 27-én, Tomborné Pici meg én állunk a Civil sátrunk előtt, nézzük az elsétáló embereket. Itt a Magyar Király előtt ugyan nincs akkora forgatag, mint a Várkörúton, de azért itt is mindig jönnek-mennek az emberek. Na, hát majd csak elmegy valahogy az a két óra, amit ketten bevállaltunk!

Alig hogy ebben megegyezünk, máris jönnek ismerősök: régi ARÉV-esek köszönnek ránk és nézik, mit kínál a mi sátrunk. Amint elmennek, egy csoport jön hozzánk, szintén civilek, akik Budapest XVIII. kerületéből a polgármester meghívására látogattak ide, Fehérvárra. Rövid tapasztalatcsere következik. Megmutatják a kiadványukat, amiben tevékenységüket képekkel mutatják be. Nagyon jó kis kiadvány, ők már többször szerveztek oktatásokat is a tagjaiknak, pályázati pénzből. Na, ennek majd mi is utánanézőnk. Újabb ismerősök köszönnek ránk, nagyon múlik az idő. Mire elfáradnánk, megérkezik Radetzky Dönci meg a Direktor úr, itt a váltás, mostantól ők várják az érdeklődőket.

Másnap olvasom az újságban, hogy 34 civil szervezet mutatta meg magát a civil napon. Igen, és a megye több mint 300 civil szervezetéből mi, az ARÉV Baráti Kör Egyesület is ott voltunk a 34 között!

dr. Kovácsné Járosi Zsuzsa

1% kérés tagjainkhoz, nyugdíjasainkhoz

Korábban arra kértük tagjainkat, nyugdíjasainkat, hogy a civil szervezeteknek felajánlható személyi jövedelemadó 1 %-át juttassák egyesületünkhöz a 2007 évi jövedelem ez évi május bevallása alkalmával, ne csak maguk, hanem családtagjaik is. Az Adóhivatal értesített bennünket, hogy 2008 évben e címen 350.000.-Ft gyűlt össze, amit köszönettel nyugtáztunk és jelezzük, hogy az összeget az egyesület működésére fordítjuk.

Azt reméljük, hogy ha sokan lehetőleg minden tagunk és nyugdíjasunk segít, akkor az összeg növelhető és könnyítheti egyesületünk működését.

Ebben minden tagunk és nyugdíjasunk akaratától függően segíthet oly módon, hogy jövedelemmel rendelkező családtagjaikat, gyermekeiket, unokáikat, rokonságukat megkérjük arra, hogy újabb anyagi terhet nem jelentő, mindenképpen befizetendő adó rendeletek szerinti százalékát irányítsák egyesületünkhöz.

**Kérjük legyenek ebben támogatóink.
Előre is köszönjük.**

Az éves beszámolók minden évben tartalmazták, hogy az egyesület életéhez szükséges anyagiakat a tagdíjon és a pályázatokon elnyert összegben felül vállalkozói szervezetek támogatásával tudtuk megoldani. Köszönetképpen közzétesszük a (2007. okt. 25.-2008 okt. 1-ig) támogató vállalkozói szervezetek névsorát.

- Alba Lux Ablakgyártó Kft.
- Alba Plan Kft.
- Alba-Volt Épít. Szolg. Kft.
- Albatherm Kft.
- ARÉV Nyugdíjas Alapítvány
- ARPLAST Kft.
- Betonút Zrt.
- Fehér Ablak Kft.
- Fetév-Szer Kft.
- Integrál Kft.
- Kolonnád Kft.
- Lindner Bp. Kft.
- Mahler Bt.
- Mér-Tan Kft.
- Mester Bau Kft.
- Mikro Ép. Ip. És Ker. Kkt.
- Minőség és Megbízhatóság Kft.
- NBU Kft.
- Nibusz Kft.
- Ritter Andor
- SÁG Építő Rt.
- Sokon Épít. Ker. Kft.
- Strasszer System (2007)
- Szigeti és László Mérnökiroda
- Tánzos László
- Tóth László
- Vass-Nyakas Kft.
- Zámbocker Kft.

*Nyilvántartásunk szerint tagjaink egy része még nem fizette be a 2008 évre esedékes tagdíjat, aminek a minimális összege évi 1000 Ft.
Kérjük szíveskedjenek e kötelezettségeiknek legkésőbb a november 15-i találkozóinkkor eleget tenni.*

*Kiadja: az ARÉV Baráti Kör Egyesület
Felelős szerkesztő: Galambos Ottó
Készült: 600 példányban
A sokszorosítás az APOLLÓ Nyomdában készült
Kapják: Az egyesület tagjai, az ARÉV nyugdíjasai, támogatók, szponzorok*